

Відділення харчових технологій та сфери послуг
Циклова комісія соціальних дисциплін

СИЛАБУС (SYLLABUS) ПСИХОЛОГІЯ ТА ЕТИКА ДІЛОВИХ ВІДНОСИН

1. Інформація про викладача	
Викладач	Дудник Лариса Володимирівна
Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	Завідувач відділення ВСП «ВТЕФК ДТЕУ»
Веб сайт для розміщення курсу	
E-mail	larisadudnik15.05@gmail.com
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій розміщений на офіційному сайті коледжу ВСП «ВТЕФК ДТЕУ». Інформація доступна за посиланням: http://vtec.vn.ua/rozklad-zanyat
2. Опис навчальної дисципліни	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	Харчові технології
Освітньо-професійна програма	Технології в ресторанному господарстві
Загальна характеристика	Кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи: 48/42 Мова навчання: українська Форма підсумкового контролю: диференційований залік
Анотація	Навчальна дисципліна «Психологія та етика ділових відносин» одна із вибіркових дисциплін підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр». Навчальний курс спрямований на висвітлення актуальних питань щодо основних закономірностей психіки людини; галузей та методів психології та її зв'язок з іншими дисциплінами; характеристики основних психічних процесів, станів та властивостей; структури особистості та її індивідуально-психологічних особливостей; психологічних аспектів трудової діяльності; протиріч в ділових стосунках та засобів їх вирішення.
Технічне та програмне забезпечення/обладнання	Вивчення дисципліни передбачає використання комп'ютерної техніки та програмних продуктів: Microsoft Power Point, додатки Google
Методи навчання	<i>Основними методами навчання є:</i> Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер, використовуються мультимедійні презентації, відео, робочі зошити – опорні конспекти, випереджувальні завдання студентів тощо. Практичні заняття проводяться за результатами розгляду студентами окремих теоретичних положень та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань. Семінарські заняття проводяться з використанням результатів науково-пошукової роботи студентів, захисту цих результатів; поширеними є ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій з використання сучасних професійних програмних засобів. Самостійна робота студентів - у відповідності до Положення про його

	організацію та контроль у ВСП «ВТЕФК ДТЕУ».
Завдання	<p>Основними завданнями курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - набуття студентами необхідних знань та навичок, пов'язаних із вивченням особливостей пізнавальної, емоційно-вольової, мотиваційної сфер психічного життя; співвідношенням природних та соціальних факторів у розвитку психіки; форм та закономірностей міжособистісної взаємодії; - набуття вміння оцінювати рівень розвитку пізнавальних процесів (відчуття, сприймання, уява, пам'ять, мислення, мовлення, увага) та емоційно-вольових процесів (емоції, почуття, воля); - розвиток вміння визначати певні психічні явища та відрізнити їх одне від одного за суттєвими особливостями; визначати певні характеристики і типи психічних явищ; характеризувати певні прояви поведінки та діяльності людини за типовими особливостями; - формування вміння користуватися прийомами розвитку вольових, комунікативних властивостей особистості, проявів рис характеру; - застосування набутих знань для аналізу психологічної сутності різних проявів поведінки і діяльності особистості.
Результати навчання (компетентності)	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти має здобути компетентності:</p> <p>загальні: ЗКЗ. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Результатами навчання здобувача освіти з дисципліни «Психологія та етика ділових відносин» є: РН5. Виявляти причини виникнення виробничих ситуацій і знаходити шляхи їх вирішення.</p>
Критерії оцінювання навчальних досягнень	<p>Оцінка «відмінно» ставиться студентові тоді, коли студент вільно і творчо володіє матеріалом, визначеним програмою, має діалектичне мислення; аргументовано, науково аналізує психологічні проблеми, об'єктивно оцінює досягнення психології та її вплив на розвиток та формування світогляду. Вміє використовувати різноманітні джерела знань, систематично поповнює знання, вміє застосовувати знання при вирішенні професійних питань. Уміє вдаватися до діалогу, доводити власну громадську та світоглядну позицію. Виконав 100% обсягу самостійної роботи. Брав участь у конференціях, семінарах, олімпіадах. Писав реферат. За підсумками тестування або тесту правильно відповідає на 90-100% питань.</p> <p>Оцінка «добре» ставиться студентові тоді, коли студент добре володіє матеріалом, але має незначні ускладнення при відповіді; потребує незначної допомоги викладача при виборі напрямку відповіді та допускає незначні помилки, неточну аргументацію. Володіє декількома методами пізнання, але має незначні труднощі при діалоговій бесіді і доказах власної думки. Виконав 100% обсягу самостійної роботи. Брав участь у конференціях, семінарах, олімпіадах, писав реферат. За підсумками тестування правильно відповідає на 70-89% питань.</p> <p>Оцінка «задовільно» ставиться студентові тоді, коли студент користується лише окремими знаннями дисципліни, порушує логіку відповіді, відповідь недостатньо самостійна, допускаються суттєві помилки в знаннях та поясненні питань дисципліни мова спрощена; викладач постійно коректує відповідь студента. Студенту важко підтримувати бесіду, не вистачає доказів для обґрунтування власного погляду. Виконав не менше 70% обсягу самостійної роботи. За підсумками тестування правильно відповідає на 50-69% питань.</p> <p>Оцінка «незадовільно» ставиться студентові тоді, коли студент не володіє необхідними знаннями, не володіє практичними навичками</p>

дисципліни. Виконав менше 50% обсягу самостійної роботи або зовсім не виконав самостійної роботи. За підсумками тестування правильно відповідає на 0-49% питань.

3. Тематичний план

Найменування тем	Кількість годин				С.Р.С.
	Всього	Аудиторних			
		Лекційних	Практичних	Семинарських	
Тема 1. Психологія як наука та її зв'язок з іншими науками. Психіка людини, її сутність і функції.	6	4		2	
Тема 2. Психологія особи. Можливості розвитку і саморозвитку особи, задатки та здібності.	10	2		2	6
Тема 3. Характеристика психічних пізнавальних процесів.	36	10	2	4	20
Тема 4. Емоційно-вольові процеси людини.	6	4		2	
Тема 5. Індивідуально – психологічні особливості особистості.	12	6	2	2	2
Тема 6. Особливості професійної діяльності в галузі: працездатність, режим праці та відпочинку, мотивація праці.	4				4
Тема 7. Психологічний та етичний зміст професійного спілкування, ефективність спілкування.	8	2		2	4
Тема 8. Протиріччя в ділових стосунках та засоби їх вирішення.	8			2	6
Всього	90	28	4	16	42

4. Перелік навчальних робіт

Теми дисциплін та види робіт

Лекції	Семинарські/Практичні заняття
Тема 1. Психологія як наука та її зв'язок з іншими науками. Психіка людини, її сутність і функції.	
Лекція №1 Тема 1. Психологія як наука та її зв'язок з іншими науками. <ol style="list-style-type: none"> Предмет і завдання психологічної науки. Поняття про психологію як науку, що вивчає психіку. Поняття і функції психіки. Галузі психології. Взаємозв'язок психології з іншими науками. Лекція №2 Тема 2. Методи психології. <ol style="list-style-type: none"> Основні методи психології: спостереження і експеримент. Допоміжні методи сучасної психології. 	Семинарське заняття № 1. Тема. Предмет і завдання психології.

Тема 2. Психологія особи. Можливості розвитку і саморозвитку особи, задатки та здібності.	
<p>Лекція №3 Тема 2. Людина як індивід, особистість, індивідуальність.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Людина як індивід, особистість, індивідуальність. 2. Різні підходи до побудови структури особистості. 3. Схема структури особистості К. Платонова. <p>Активність особистості</p>	<p>Семінарське заняття № 2. Тема. Психологія особистості.</p>
Тема 3. Характеристика психічних пізнавальних процесів.	
<p>Лекція №4 Тема 3. Поняття про відчуття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про відчуття. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. 2. Класифікація і різновиди відчуттів. <p>Лекція №5 Тема 3. Сприймання і його різновиди.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про сприймання. Особливості сприймання простору, руху і часу. 2. Основні властивості сприймання. 	<p>Семінарське заняття № 3. Тема. Відчуття та сприймання, їх властивості.</p>
<p>Лекція №6 Тема 3. Поняття про увагу як психічний пізнавальний процес.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про увагу як психічний пізнавальний процес. 2. Властивості уваги. 3. Види уваги. <p>Лекція №7 Тема 3. Поняття про пам'ять.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про пам'ять. Класифікація видів пам'яті. 2. Процеси пам'яті. 3. Умови успішного запам'ятовування і відтворення інформації. <p>Лекція №8 Тема 3. Уява як інтелектуальний процес.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уява як інтелектуальний процес. Зв'язок мислення і уяви. 2. Види уяви. 3. Фантазія і мрія. 	<p>Семінарське заняття № 4. Тема. Характеристика психічних пізнавальних процесів.</p> <p>Практичне заняття № 1 Тема. Дослідження ролі психічних процесів в житті людини</p>
Тема 4. Емоційно-вольові процеси людини.	
<p>Лекція №9 Тема 4. Поняття про емоції та почуття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про емоції та почуття, їх фізіологічна основа. 2. Види емоцій і почуттів. 3. Форми переживання емоцій і почуттів. 4. Вищі почуття. <p>Лекція №10 Тема 4. Вольова регуляція діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про волю. Мимовільні та довільні дії та рухи. 2. Основні якості волі. 3. Безвілля, його причини і переборення. 	<p>Семінарське заняття № 5. Тема. Характеристика емоційно-вольових процесів людини.</p>
Тема 5. Індивідуально-психологічні особливості особистості.	

<p>Лекція №11 Тема 5. Темперамент як сукупність типологічних особливостей людини.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Темперамент як сукупність типологічних особливостей людини. 2. Типи темпераментів. 3. Типи нервової системи (за І.Павловим) <p>Лекція № 12 Тема 5. Характер людини.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характер людини. Основні риси типового характеру. 2. Формування характеру. 3. Темперамент і характер, їх взаємозв'язок. <p>Лекція № 13 Тема 5. Здібності як своєрідні властивості людини.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здібності як своєрідні властивості людини. 2. Структура здібностей, їх різновиди. 3. Основні ступені розвитку здібностей. 4. Індивідуальні особливості здібностей. 	<p>Семінарське заняття № 6 Тема. Індивідуально-психологічні особливості особистості.</p> <p>Практичне заняття № 2 Тема. Дослідження ролі індивідуально-психологічних особливостей в житті людини.</p>
<p>Тема 7. Психологічний та етичний зміст професійного спілкування, ефективність спілкування.</p>	
<p>Лекція №14 Тема 7. Поняття про спілкування. Засоби спілкування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття спілкування, його природа і культура. Ефективність спілкування. 2. Функції спілкування. Види спілкування. 3. Вербальні засоби спілкування. 4. Невербальні засоби спілкування. 	<p>Семінарське заняття № 7 Тема. Спілкування як форма встановлення контакту між людьми.</p>
<p>Тема 8. Протиріччя в ділових стосунках та засоби їх вирішення.</p>	
<p>Семінарське заняття № 8 Тема. Професійне спілкування та протиріччя в ділових стосунках.</p>	
<p>5. Політика ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» та очікування</p>	
<p>Дотримання умов доброчесності</p>	<p>Дотримання Положення про академічну доброчесність ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Доступні за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya</p>
<p>Очікування</p>	<p>Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу студентів ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Доступне за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya Оцінювання знань відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання студентів ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Доступне за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya</p>
<p>6. Перелік питань до заліку</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і завдання психологічної науки. 2. Поняття про психологію як науку, що вивчає психіку. 3. Поняття і функції психіки. 4. Галузі психології. 5. Взаємозв'язок психології з іншими науками. 6. Основні методи психології: спостереження і експеримент. 7. Допоміжні методи сучасної психології. 8. Людина як індивід, особистість, індивідуальність. 9. Різні підходи до побудови структури особистості. 10. Схема структури особистості К. Платонова. 11. Активність особистості 12. Поняття про відчуття. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. 	

13. Класифікація і різновиди відчуттів.
14. Поняття про сприймання. Особливості сприймання простору, руху і часу.
15. Основні властивості сприймання.
16. Поняття про увагу як психічний пізнавальний процес.
17. Властивості уваги.
18. Види уваги.
19. Поняття про пам'ять. Класифікація видів пам'яті.
20. Процеси пам'яті.
21. Умови успішного запам'ятовування і відтворення інформації.
22. Уява як інтелектуальний процес. Зв'язок мислення і уява.
23. Види уяви.
24. Фантазія і мрія.
25. Поняття про емоції та почуття, їх фізіологічна основа.
26. Види емоцій і почуттів.
27. Форми переживання емоцій і почуттів.
28. Вищі почуття.
29. Поняття про волю. Мимовільні та довільні дії та рухи.
30. Основні якості волі.
31. Безвілля, його причини і переборення.
32. Темперамент як сукупність типологічних особливостей людини.
33. Типи темпераментів.
34. Типи нервової системи (за І.Павловим)
35. Характер людини. Основні риси типового характеру.
36. Формування характеру.
37. Темперамент і характер, їх взаємозв'язок.
38. Здібності як своєрідні властивості людини.
39. Структура здібностей, їх різновиди.
40. Основні ступені розвитку здібностей.
41. Індивідуальні особливості здібностей.
42. Поняття спілкування, його природа і культура. Ефективність спілкування.
43. Функції спілкування. Види спілкування.
44. Вербальні засоби спілкування.
45. Невербальні засоби спілкування.
46. Сумісність і спрацьованість.
47. Соціально-психологічний клімат як результат та умова ефективності спільної діяльності.
48. Визначення конфлікту та конфліктної ситуації. Стадії конфлікту.
49. Типи соціально-психологічних конфліктів на виробництві.
50. Основні стилі поведінки у конфліктних ситуаціях.

7. Рекомендована література

Основна література

1. Гах Й.М. Етика ділового спілкування. Київ: Центр навчальної літератури, 2020.-160 с.
2. Етика ділових відносин : навчальний посібник / [Лесько О. Й., Прищак М. Д., Залюбівська О. Б. та ін.] – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 309 с.
3. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навч. посібник. – К.: Академвидав, 2019. – 360с.
4. М'ясоїд П.А. Задачі з курсу загальної психології : Навчальний посібник. – К.: Вища школа, 2020.- 183 с.
5. Практикум із загальної психології / За ред. Т.І. Пашукової. - К.: Т-во «Знання», КОО, 2019.-204 с.
6. Шеломенцев В.М. Етикет і сучасна культура спілкування. Навчальний посібник / Київ: Лібра, 2019.- 416 с.

Додаткова:

1. Психологія: Підручник / Ю.Л. Трофімов, В.В.Рибалка та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова.- 3-тє видання – К.: Либідь, 2019. – 560 с.
2. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2020. – 380 с.
3. Цимбалюк І.М., Яницька О. Ю. Загальна психологія. Модульно-рейтинговий курс для студентів вищих навчальних закладів. – К.: ВД «Професіонал», 2019.- 304 с.

4. Тофтул М.Г. Етика: навчальний посібник. – К.: Видавничий цент «Академія», 2019. – 416с.
5. Чмут Т.К. Етика ділового спілкування: Навчальний посібник — 3-тє видання, стер.-К.: Вікар, 2019. - 223 с.
6. Навчальний портал.
7. Ресурси Інтернет